

MENIGHETSSIDEN

på kirkebakken

Natten blir til dag!

«Nå tenner vi det fjerde lys, og natten blir til dag.» Lyset blir sterkere jo mer vi nærmer oss jula. Det er flott å ta imot han som kalte seg verdens lys, med det hav av lys vi kan se rundt i Grimstad for tiden. Uansett hvem du er, eller

hvordan du har det: Jula er for alle! Lyset er alltid sterkere en mørket! Og som vi synger i siste del av adventsangen: «Nå venter vi på Frelseren for alle folkeslag.» Velkommen til kirken og god jul til dere alle!

Hjalmar Bjerga

BISKOPENS JULEANDAKT

Noe uforutsett har skjedd!

Hvorfor feirer kirken jul? Vi feirer ikke jul fordi vi tror at Gud er til, eller fordi Gud har skapt den fantastiske flotte jordkloden som vi bor på. Heller ikke fordi han har skapt hver eneste en av oss unike.

Dette tror vi og bekjenner vi i hver eneste gudstjeneste. Gud som skaper er en umistelig tanke for kirken. Vi forkynner derfor at det er vår plikt å kjempe for menneskeverdet som er truet, og å ta vare på skaperverket som vi er i ferd med å ødelegge.

Men jul feirer vi av en annen grunn. Vi feirer jul fordi noe helt uventet og nytt skjedde i vår verden. Noe som aldri hadde skjedd før og som var fremmed for alle filosofer og religiøse ledere.

Vi feirer jul fordi Gud, som var til før verden ble skapt, valgte å bøye seg ned til oss mennesker. Når Betlehemsmarken fylles av sangen: «Ære være Gud i det høyeste og fred på jorden blant mennesker Gud har glede i!», er det fordi det uventede har skjedd. Han som har all makt,

gav avkall på sin verdighet for å bli født som en av oss.

Vi mennesker har en dobbelthet i oss. Ingen ting er som et menneske, selve kronen på skaperverket. Samtidig er det ingen som kan ødelegge de relasjonene vi står i, som oss mennesker. Det gjelder forholdet til våre medmennesker, skaperverket og til Skaperen. Jens Bjørneboe sier derfor: «Hvem er et menneske som ikke vet, vi trenger nåde og barmhjertighet?» Ole Paus undrer: «Hvem kommer til meg når andre går bort, hvem blir igjen? Hvem våger se bak alt jeg har gjort, og likevel kalle seg venn?» Julen er Guds svar på dette.

Jesus ble født fordi han elsker oss og kom til jorden for å frelse oss. Han kan gjøre hel de brutte relasjonene. Han kan gjenopprette det som var ødelagt ved å sone vår synd og bryte syndens, dødens og Djevelens makt. Det er det som Bibelen kaller Guds nåde.

Gud gjør seg så sårbar at han stiller seg slik at han kan bli avvist: «Han kom til sine egne, men hans egne tok ikke imot ham.» Vi kan si nei til Guds nåde. Men vi kan også si ja: «Alle som tok imot ham, de gav han rett til å bli Guds barn, de som tror på hans navn.» (Joh 1,11f)

Derfor feirer vi jul!

► **Stein Reinertsen**
Biskop i Agder og Telemark

BISKOP: Stein Reinertsen, biskop i Agder og Telemark.

Kirkekalender for Grimstad kirke

Januar

- **Tirsdag 1. januar**
Gudstjeneste ved Helge Spilling
- **Onsdag 2. januar**
Konfirmantsamling
- **Søndag 6. januar**
Gudstjeneste ved Hjalmar Bjerga og Torun Fløistad Rike. Søndagsskole.
- **Onsdag 9. januar**
G-kor øver på Jappa
- **Torsdag 10. januar**
Kirkekoret øver
- **Søndag 13. januar**
Familiegudstjeneste ved Hjalmar Bjerga, Gunnar Edvard Nielsen Gundersen og Torun Fløistad Rike. Tårnanger.
- **Onsdag 16. januar**
Solo G-kor øver på Holviga. Konfirmantsamling
- **Søndag 20. januar**
Gudstjeneste ved Helge Spilling og Torun Fløistad Rike. Søndagsskole.
- **Onsdag 23. januar**
G-kor øver på Jappa
- **Torsdag 24. januar**
Kirkekoret øver
- **25.-27. januar**
Konfirmantweekend på Gautefall.
- **Søndag 27. januar**
Fellesgudstjeneste ved Hjalmar Bjerga, Helge Spilling og Ørjan Kronheim. Søndagsskole.
- **Onsdag 30. januar**
Solo G-kor øver på Holviga

TOVE NYLUND: Spiller saksofon på juledag.

Julegudstjeneste med saksofontoner

Julen feires på tradisjonelt vis i Grimstad kirke. På julaften er det tre gudstjenester: på Berge gård kl. 11, i kirka kl. 14.30 og 16.00.

På den første ettermiddagsgudstjenesten deltar G-koret fra Jappa og Holviga skoler. Kl. 16 spiller Anders Skjerdal trompet, og konfirmantene er aktivt med.

Ved høytidsgudstjenesten første juledag får vi høre Tove Nylund på saksofon. Hun spiller med i en skandinavisk saksofonkvartett, og jobber i kulturskolen i Grimstad og Aren-

dal. Sogneprest Hjalmar Bjerga og kantor Torun Fløistad Rike er med ved alle tjenestene.

Julaften kl. 14.30 deltar også menighetspedagog Gunnar Edvard N. Gundersen.

Både 1. juledag og 1. nyttårsdag begynner gudstjenesten kl. 11.

Velkommen til kirke i julen!

► **Eivind Landmark**
Menighetsskribent

Menighetssidene 30-35:

► **TEKST** og bilder til disse sidene er levert vederlagsfritt av bidragsyttere som er tilknyttet Grimstad menighet og ikke Adressas redaksjon.

Adressa har redigert innholdet.

I REDAKSJONEN:

Marit Sørland
marit.soerland@gmail.comEivind Landmark
eikala@getmail.noBirgit Spikkeland
birshol@hotmail.com

Julevandring i Grimstad kirke

Hver jul arrangerer Grimstad Kirke julevandring i adventstiden. Da inviterer kirken barnehager og skolen til ett besøk i kirken.

Vi var til stede mens Grimstad barnehage hadde julevandring. Prest Hjalmar Bjerga og menighetspedagog Gunnar Edvard N. Gundersen ledet vandringen, med god hjelp fra Carina Thomsen Lindvall.

Samlingen startet med sang og en presentasjon av de viktigste personene i juleevangeliet.

Barna og de voksne fikk utdelt kostymer. I begynnelsen var denne barnegruppen litt sjenert. Rollen som Josef ble valgt tidlig. Sissel Nytun (enhetsleder i Grimstad barnehage) ble Maria. Rollene som de tre kongene var mer populære. Resten av barna spilte engler og gjeterne.

Carina Thomsen Lindvall spilte engel og ledet englekoret.

► **Birgit Spikkeland**
Menighetsskribent

PÅ VANDRING: følget kommer til «Betlehem». Gunnar Edvard Nielsen, barn fra Grimstad barnehage og Sissel Nytun, i denne anledningen i rollen som Maria.

SAMLING RUNDT BÅLET: Gjeterne, konger, Josef og Maria får besøk av engler.

JESUS BLIR FØDT: Maria (Sissel Nytun) og Josef la Jesus i krybben.

BESØK I STALLEN: Maria (Sissel Nytun) og Josef fikk besøk av konger og dyr. Hjalmar Bjerga – her vertshuseier, Gunnar Edvard Nielsen – som forteller Lukas.

ENGLEKOR: Camilla Thomsen Lindvall og englekoret besøkte også stallen.

TIL ETTERTANKE

Tenn lys!

Nå stråler alle
de fire lys for ham
som elsker alt som lever,
hver løve og hvert lam.

Tenn lys for himmelkongen
som gjeterflokken så!
Nå møtes jord og himmel
i barnet, lagt på strå.

(Eyvind Skeie)

MENIGHETSSIDEN

på
kirkebakken

Tanker om jul og julefeiring

MOR OG SØNN: Sonia Nefzaoui Nakbi og Aslak Nakbi i adventpyntet hjem.

Familien Nakbi er tilbake i Grimstad etter to år i Belgia. De flyttet inn i nyoppusset hus nå i høst og tar gjerne imot besøk for å snakke om julefeiring.

Storebror er opptatt med forberedelse til mattetentamen – godt hjulpet av far. Lillebror dukker ned i sine duppeditter, men Aslak (12) vil gjerne si litt om advent i Belgia.

Advent i Belgia

– De begynte ikke juleforberedelsene så tidlig som her, og det var heller ikke så mye styr. Der var mange koselige julemarkeder med håndverk og mat. Vi elevene på den norske skolen introduserte Luciafeiring

og gikk Luciavandring til de andre skolene på NATO-basen. Lucia var nytt for dem. Så var det belgierne som feiret St Nikolaus den 6. desember med utdeling av godterier til barna. Det var nytt for oss.

– Hva gleder du deg mest til jul, Aslak?

– Juletorsken, uten tvill!

Så har Aslak også lekser og overlater julesnakket til mor Sonia.

Sonias tanker

–Jeg tillater meg å begynne med noen negative tanker om julefeiring slik den har utviklet seg hos oss. Det er blitt en slags dyrking av jula, og jula begynner tidlig. Advent hopper en liksom over. Så er det julepyntetrender og andre trender som vi hiver oss på, selv om vi vet at det er markedskreftene som står bak. Julekalender for hunder kommer vel i samme kategori. Mangler vi noe vesentlig siden vi lar markedet og det kommersielle styre oss?

– Vel, Sonia. Vi trenger vel noe hyggelig å tenke på i den

mørkeste tida av året? Kanskje vi til og med blir litt mer omtenkssomme og gavmilde ved juletider.

– Absolutt. Dessuten er tradisjonen med lys overalt med på å skape en magisk tid.

Julesanger

– Du synger i kor og skal være med å synge jula inn i Grimstad kirke. Hva betyr det for deg?

– Jeg er veldig glad for å synge i Koralis og gleder meg hvert år til å øve på julesanger.

– Har du en favorittjulesang?

– Jeg har jo også feiret jul i Frankrike. Min julesang er: Il est né le divin enfant..... Chantons tous son avenement. Sangen er dessverre ikke oversatt til norsk. De første linjene sier at det guddommelige barnet er født. La oss alle synge om hans komme. Så fortsetter sangen med at profetene forutsa at dette barnet skulle bli født allerede for 4000 år siden. Det siste verset lyder: Han vil ha hjertene våre. Han venter på dem.

Av norske julesanger liker

jeg veldig godt «Det hev ei rose sprunge». Her er det også snakk om profetenes spådommer og om Maria møy som «bar rosa til vår jord». «No er det fødd ein Frelsar, og natti vart til dag».

– Du begynte med negative tanker om kommersialisering av jula. Finner du rester av «god gammeldags» kristen jul?

– Egentlig tror jeg ikke kristen jul er truet. Mange tenner adventslys og synger «Tenn lys» av Eyvind Skeie. Det er fullt i kirkene på julaften. Og tenk på alle julekonsertene. Folk strømmer også til kirka når vi synger jula inn.

Disse fellesritualene mener jeg er viktige for oss – selv om vi er forskjellige på mange vis.

Vi takker for samtalen og ønsker riktig god jul til hele familien Nakbi.

► **Marit Sørland**

Menighetsskribent

FAKTA

SONIA NEFZAOUI NAKBI

► 43år

► Familie: Gift med Alain, tre sønner på 15, 12 og 9 år.

► Utdannet lærer ved MF, Høgskolen i Østfold, OFNEC i Caen i Frankrike og Høgskolen i Oslo.

► Arbeidserfaring: Lærer på Hovedgården ungdomsskole i Asker, Den norske skolen ved SHAPE i Belgia og jobber nå på Grimstad ungdomsskole. Er kontaktlærer og underviser i norsk, engelsk, fransk og KRLE.

I REDAKSJONEN:

Marit Sørland
marit.soerland@gmail.com

Eivind Landmark
eikala@getmail.no

Birgit Spikkeland
birshol@hotmail.com

TORSTEIN GUNDERSEN: Taler på adventsfesten.

MØTELEDER: Reidun Hjemdal har ledet 60+ i mange år.

SOSIALT: Praten går ved bordene.

«Bring Kristus inn i julen!»

Dette var temaet da seniorarbeidet i Norkirken inviterte til sin tradisjonelle adventsfest i de nye lokalene i Østerhus. Taler var overlege Torstein Gundersen (72), som mange kjenner fra hjerteavdelingen ved Arendal sykehus.

Seniorarbeidet kalles 60+, og Kirkesidene har spurt leder Reidun Hjemdal (77) hvordan arbeidet drives.

– Vi har samling hver tirsdag formiddag. En tirsdag er det formiddagstreff. Da inviterer vi talere med varierte emner, det er sanginnslag og det serveres smørbrød. En annen tirsdag er det bibeltime, den tredje tirsdagen har vi «tirsdagsforum» med lokale emner, og den fjerde tirsdagen er det tur.

– Hvor mange kommer det på møtene?

– Fra 60 til 80 stykker har vi vært i de gamle lokalene i Lillesandsveien. Vi er litt spent på hvor mange som kommer når vi nå er her ute i Østerhus, men vi setter opp skyss fra det gamle IMI-huset hver tirsdag.

– Hvordan er det å være leder for en slik flokk?

– Det er utrolig flott – både givende og utfordrende. Seniorarbeidet i Grimstad startet for omkring 35 år siden, det har vokst gradvis, og blir sett på som et forbilde andre steder.

Jesus er PIN-koden

Det satt omkring 100 mennesker rundt småbordene da Reidun ønsket velkommen denne tirsdagen. Men så var det også første gang i de nye, flotte lokalene – og på menyen stod grøt med mandel pluss småkaker, siden det var siste samling før jul.

Dagens taler, Torstein Gundersen, hadde et klart budskap. Han tok utgangspunkt i et oppslag han en gang hadde sett utenfor en katolsk kirke på Falklandsøyene: «Bring Christ into Christmas!»

– Kjøpepresset begynner al-

SOLOSANG: Sigrun H. Arnebo synger. Døvetolk er Linn Frøyna.

lerede i oktober, det skal lages adventskalendere til både barn og hunder, og julegaver betales med kredittkort, sa Gundersen. Men Jesus kommer lett i andre rekke.

– «I dag er det født dere en frelser,» sang englene. Derfor må vi plassere et kors bak

krybba, fortsatte taleren. For Jesu død på korset er det eneste vi trenger når det kommer til stykket.

– Folk ser alle uenighetene blant kirkefolk. Men vi må forkynde det som er viktig, som paven sa da han var i Brasil. Og det er Jesus Kristus og håpet

om et evig liv. Fordi Jesus lever, er døden ikke slutten. Han er PIN-koden!

Kan bønn hjelpe når livet but-
ter imot?

Taleren kom også inn på betydningen av bønn.

– Gud har sagt at vi skal be. Og min erfaring etter 47 år i helsevesenet er at Gud og helsevesenet jobber sammen. Men når vi ikke får det svaret vi ønsker: Guds tanker er høyere enn våre tanker. Vi er omsluttet av Guds kjærlighet og nåde, avsluttet Gundersen.

Svein Lilleaasen ny leder

Under arrangementet var det sang av Sigrun Halle Arnebo, med Inger-Nora B. Holm ved pianoet.

Overraskelsen kom da Reidun Hjemdal ved avslutningen fortalte at hun nå slutter som leder av 60+. Svein Lilleaasen, tidligere sogneprest i Grimstad, overtar vervet etter henne. Hun ble takket med blomster og gode ord av Norkirkens leder, Knut Hernes.

► **Eivind Landmark**

Menighetsskribent

MENIGHETSSIDEN

på
kirkebakken

SAMLING I KIRKEKJELLEREN: 13 av de 18 konfirmantene med menighetspedagog Gunnar Edvard Nielsen Gundersen i midten.

Mange aktiviteter preger høstens konfirmantforberedelse

For oss som pugget salmevers og trosbekjennelse fra første konfirmantsamling er dagens forberedelse en ganske annen historie.

S Riktignok forsikres vi om at den ordentlige opplæringen begynner på nyåret. Nå med digitalt preg.

På kirketrappa

Klokka er 1415 på en onsdag i desember. Noen har allerede samlet seg på trappa til Grimstad kirke. To 2019-konfirmanter, som syns det er greit å vente ute i lav vintersol, vil gjerne si litt om opplegget de er med på. Ingeborg Selås Sølberg og Eva Bråten Rud syns det er fint å bli kjent med de andre før en be-

2019-KONFIRMANTER: Eva Bråten Rud (til venstre) og Ingeborg Selås Sølberg på kirketrappa, Grimstad kirke.

gynner å snakke om alvorlige ting. Samarbeid er viktig når vi skal være sammen et skoleår. Ingeborg: Jeg har ikke bare

kost meg med sosiale aktiviteter. Jeg kunne ikke slå opp i Bibelen og finne fram i den. Nå har vi lært om det.

Eva: Det koseligste var likevel pølsegrilling på Dømmesmoen. Linn Annicken Nyhagen står i nærheten (vil ikke være med på bildet): Vi har planlagt og gjennomført aktivitetsdag for 10-åringer og Lys våken-natt i kirka. I høst stilte vi også opp på TV-aksjonen.

Samling i Kirkekjelleren

Så er menighetspedagog Gunnar Edvard Nielsen Gundersen på plass. Kirkekjelleren er samlingsstedet, selv om den sjeldne vintersola fremdeles skinner.

Nå er det Julespillet på juleaftengudstjenesten det er snakk om. Noen reiser bort, men de andre skal læres opp og gjennomføre opptrinnet.

Hva har de så vært med på siden begynnelsen i høst? Vanligvis har en pilegrimsvandring fra Fjære til Grimstad kirke markert begynnelsen på konfirmantåret. I år har de gått Bibelstien ved Fjære kirke. Der

er det oppgaver underveis med svar på spørsmål fra forskjellige historier i Bibelen.

Alle likte besøket hos TenSing på Triangelhuset. Programmet var fint og kakene var gode. Velldig allrighte folk.

– Men formålet var vel å innby til koret. Få med nye sangere?

– Jo, men jeg kan ikke synge. – Jeg har for mye annet å drive med.

– Jeg trener 6 dager i uka. Og så har vi faktisk lekser!

Så overlater vi resten av samlingen til menighetspedagogen. Det får bli et nytt besøk til våren. Da har de kanskje hatt mer direkte konfirmasjonsforberedelse.

➤ **Marit Sørland**

Menighetsskribent

I REDAKSJONEN:

Marit Sørland
marit.soerland@gmail.comEivind Landmark
eikala@getmail.noBirgit Spikkeland
birshol@hotmail.com

«Jula er både- og»

Bodil Bie forteller om sine favoritt-julesalmer og juletradisjoner.

– Hva forbinder du mest med jul?

– Det jeg forbinder mest med julen er hjerter. Røde, varme hjerter. Det er ikke for ingenting at vi pynter med hjerter til jul, sier hun. Med både- og, mener hun at jula har et religiøst innhold. Samtidig er jula også en tid for glede, pakker og å ha tid for familie og venner.

Av juleminner trekker hun spesielt fra juleselskaper hos en tante og onkel i Grimstad. Da var det jul på barns premisser med mye lek og god mat.

Min julesalme

– Hvilken julesalme betyr mest for deg?

– Jeg har to julesalmer som betyr mye for meg. Den ene er en velkjent julesalme av Brorson: «Mitt hjerte alltid vanker» og den andre er en engelsk salme som heter «In the bleak midwinter».

«Mitt hjerte alltid vanker» har hjertet som et tydelig tema. Hjerte i denne forstand omfatter hele meg, alt jeg er- min sjel, min personlighet, mitt hjerte. Og i mitt voksne liv har jeg blitt veldig glad i denne salmen.

– Har du en spesiell opplevelse knyttet til denne salmen?

– Jeg synes det var en helt spesiell opplevelse å høre Mari Boine synge denne i bryllupet til kronprinsparet. Selv om jeg ikke forstår samisk, forstod jeg likevel innholdet utfra hvordan det ble formidlet. På samisk synger de seint, det er en sein syngemåte. Jeg ønsker at salmen kunne synges seint på norsk også fordi det er så mye innhold i denne sangen. Hun sang også alle versene på salmen og det synes jeg var veldig flott.

– Hvilke tekstlinjer vil du spesielt trekke frem i denne salmen?

Bodil siterer vers 7 fra Norsk Salmebok: «– det er ei fremmed bolig, du har den selv jo kjøpt, så skal du blive trolig her i mitt hjerte svøpt». Her ser vi hvor sentralt hjertemotivet er for Brorson. I salmen skriver han at Gud vil helt inn i hjertet, til det innerste i mennesket. «Kom, la min sjel dog finne sin rette gledesstund, at du er født her inne i hjertets dype grunn».

Formidling av julemysteriet

– Hva er spesielt med denne salmen?

– Både Brorson og Grundtvig står i en tradisjon hvor det enkle og hverdagslige blir beskrevet i salmene. Eksempler på

ADVENTSTID: Hjemme hos Bodil er det pyntet til advent.

dette er versene som begynner med «hvi». Hvi betyr «hvorfor» i norsk dagligtale.

Hvi skulle herresale ei smyk- ket for deg stå?

Hvi lot du ei utspenne en himmel for ditt telt?

Her undrer han seg over julemysteriet- at Gud kom til verden som et fattig menneske. Dette kommer også til uttrykk i verset etterpå- En fugl har dog sitt rede.. en løve vet sin hule.. skal da min gud seg skjule i andres stall og strå?

In the bleak mid- winter

– Min andre favorittjulesalme er en kjent salme i England.

Bodil forteller at hun hørte den første gang da hun var 21 år. Hun var på tur i England og hørte den sunget av et britisk kor. Svein Ellingsen har oversatt den til norsk og den står i salmebok som nr 55. Den heter «Midt i den kalde vinter». Den har en flott melodi og innholdet ligner «Mitt hjerte alltid vanker» med utstrakt bruk av bilder fra naturen for å beskrive

julemysteriet. «Midt i hardest vinter skjedde det en gang, som jern lå jorden øde under vindens sang... Midt i hardest vinter ble Maria mor».

En sekulær julefortelling

Bodil nevner også en liten bok av Jon Fosse. Denne boka handler om to kamerater som vandrer fra et sted på Vestlandet for å komme til Bergen for å finne husrom. Det ender med at guttene ikke får noe husrom. De må dermed sove ute. Dette er en

fortelling som også tar med seg noe av tematikken rundt julen som de to salmene vektlegger. Bodil synes ellers det er viktig at barn lærer seg julesanger. Dette er en tradisjon som går langt tilbake. Gjennom sangene blir de kjent med julefortellingen. Dette er en sangskatt vi bør ta vare på, avslutter Bodil Bie.